

A NAGY-KANIZSAI VÁROSI
IPARISKOLA
ÉRTESITŐJE

AZ 1896—97. TANÉVRŐL.

XI. ÉVFOLYAM.

KÖZZÉTESZI:
A TANTESTÜLET.

NAGY-KANIZSÁN,
NYOMATOTT FISCHEL FÜLÖP KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
1897.

Magyarország s így városunk ipari fejlődésének előmozdítása körül sok feladat megoldása hárul a közel jövőre s ezek közül kétség kívül igen fontos az iparoktatás kérdésének megoldása.

E feladat — mint közművelődést és állami jóllétet érintő feladatok mindegyike — megfontolást igényel s helyes vagy helytelen megoldása az iparosság s így a nemzet életére is kiható üdvös vagy káros következményeket vonhat maga után.

Nem helyi csak, általános a panasz, hogy Magyarország iparoktatása még mindig sok kívánni valót hagy hátra, de e hiányokat felkeresni, kimutatni nem is nehéz. — Sokkal nagyobb fáradsággal lehet azokat pótolni, meg nem felelő intézmények helyett olyakat hozni létre, melyek teljesen bevállnak és célra vezetők.

Minden intézmény próba köve az élet; a gyakorlatban világlik ki annak jó- vagy hátrányos oldala; a körülmények és társadalmi viszonyok sem hagyják érintetlenül és sok évi ~~tartozás~~ után lesz az életképes. A magyar iparoktatás sem régi, városunkban 11 év óta áll fenn, még csak fejlődése elején levő intézmény, hogy ne volnának tehát hibái is. — Vannak, de remélhető, hogy a közel jövőben végbe menendő tatarozás olybá tündi, mely fontosságához, szép hivatásához méltó.

Az iparoktatási intézményünk fejletlenségének okát lehet adni s épen azért nem is kívánható, hogy a nevelésnek eme városunkban még alig több, mint egy év tizedes ága egyszerre, teljesen kifogástalan gyümölcsöt teremjen.

Az ipari kérdések megoldása között fontos — mint egyes községekre, mint az államra nézve az iparoktatás, mint az általános közoktatásnak egyik ága; mert valamint az általános létért való küzdelemben csak az az állam vehet sikeresen részt, melynek polgárai művelődésükben a korrallal együtt haladnak, úgy versenyképes, életerős ipar csak ott fejlődhetik, a hol e pályán működők egy részt a megkívántató elemi és gyakorlati kiképzetésben részesülnek, azaz — a hol az iparoktatás sem mostoha gyermek.

Azért igen tisztelt iparos úrak, önmaguk jól felfogott érdeke, meg a jövőendő iparosság érdeke is azt kívánja; — ad-

janak alkalmat tanonczaiknak, hogy az előadásokra rendszeren eljárjanak, figyelmeztetve buzdítsák őket, hogy az iskolai tanítás időt saját maguk jóvoltáért még nem késő, használják fel; ejtsenek egy-egy kis időt arra is, hogy tanonczaik ott voltak s megjelentek-e rendszeren az előadásokon?

Jótakaró atyaként figyelmeztessék tanonczaikat, hogy a kéziügyességnek ikertestvére a szellemi műveltség. — A jövő iparosa csak e kettős vérttel működve fog sikerrel küzdeni: az élet verseny piacán!

Az igen tisztelt iparos úrknak előrelátó figyelmeztetésül, hogy jövőre minden kellemetlenséget kikerülve tehessék meg tanoncztartó köteleességeiket: helyén valónak találok a múlt tanév márczius hó 29-én Budapesten kelt, Nagys. Mártonfy Márton kir. tanácsos s főigazgató urnak, Nagys. dr. Ruzicska Kálmán, Zalamegye kir. Tanfelügyelő úrhoz alább következő hivatalos megkereső iratát közölni:

Az iparoktatási intézetek 1895—96. tanévi állapotára vonatkozó jelentés adatai szerint a zalamegyei iparos tanoncz iskolákban a múltéhoz képest ugyan javultak a viszonyok, mindazonáltal egyes lényeges hibák és fogyatkozások észlelhetők, miknek orvoslását erélyes intézkedések által kell eszközölnünk. Hogy tehát a mondott hiányok jövő tanévtől kezdve megszüntetessenek, hivatalosan felkérem Nagyságodat, tegye meg sürgősen a következő intézkedéseket:

1. Hívja fel az iskola fentartókat, hogy az iskolák fentartásáról gondoskodjanak.

2. Utasítandók a felügyelő bizottságok, hogy a tizhónapos szorgalom időt pontosan megtartassák; továbbá, hogy az oktatás berendezésében a szervezet- és tantervben előírtakhoz alkalmazkodjanak; ennek folytán meg nem engedhető az, hogy 2—3 osztály össze vonva taníttassék.

Az igazgatók utasítandók, hogy az igazolatlan mulasztások ügyében az 1889-ik évi nov. hó 29-én 43171. sz. alatt kiadott ministeri rendeletben foglaltakhoz szigorúan alkalmazkodjanak; továbbá gondjuk legyen arra, hogy a tanulók mindannyian tankönyvekkel, ellenőrző- és rajzeszközökkel ellátva legyenek.

A hivatkozott rendelet szószerint.

Az iparos tanoncz iskolákban a tanonczok igazolatlan mulasztásai oly nagy számban fordulnak elő, hogy a tanítás sikere kockáztatva van.

Szükséges tehát, hogy e tekintetben az 1884. évi XVII. törvényzikk szigora alkalmaztassék, de ez csak akkor történ-

hetik, ha az iparos tanoncz iskolák igazgatói, illetőleg az iskolai felügyelő bizottságok elnökei törvényes jogukkal élve, az elsőfokú iparhatóságok ne talán törvény ellenes eljárása miatt a másodfokú iparhatóságnál keressenek orvoslást s ezen hatóságnak ne talán ki nem elégitő határozata, illetőleg intézkedései ellen a kereskedelemügyi m. kir. Minister úrhoz fellebbezzenek.

Utásítom tehát az iparos tanoncz iskolák igazgatóit s az iskolai felügyelő-bizottságok elnökeit, hogy szükség esetén fellebbezési jogukkal éljenek és ha az első fokú iparhatóság késedelmesen jár el, vagy épen nem intézkedik, úgy, hogy határozata ellen fellebbezni sem lehet a másodfokú iparhatósághoz forduljairak és erről az iparos tanoncziskolák felügyelőjét is értesítsék, mert különben, ha adott jogaikat igénybe nem veszik és a törvényes uton való orvoslás alapját meg nem teremtik, ezen mulasztásért őket fogom felelősségre vonni.

A fennebb irt rendeletből igen tisztelt iparos urak tudomást vehetnek, hogy mily komoly következményei lehetnek, ha valaki az ipariskola iránt törvénytiszta kötelességének nem tesz eleget.

A tanoncztartó iparos uraknak pedig a következőket kell szem előtt tartaniok:

1. Hogy minden tanoncztartó tanonczát a próbaidő (legfeljebb 6 hét) leteltével beszegődtetni köteles és az iparos iskolába kellő időben (szept. 1-től 8-ig) beiratni!

2. Köteles a tanulómester ur tanonczát rendes s kellő időben iskolába elküldeni s utána kérdezni, vagy ellenőrző könyve után meggyőződni, ott volt-e az előadáson.

3. Hogy a tanoncznak: könyve stb. mindene meg legyen.

Igen sajnálatos lesz tehát, ha a tisztelt iparosság körében mégis megeseék, hogy egyesek, esetleg többen is a fenntelmondott büntetendő eseteket figyelembe nem veszik! . . .

Az ipariskola felett az első felügyeleti jogot gyakorolja a városi tanács mint elsőfoku iparhatóság.

II.

Ipariskolai hatóság.

Nagy Kanizsai rendezett tanácsu város képviselőtestületéből választott iparfelügyelőség.

Az iparfelügyelőség tagjai:

Elnök:

Grünhut Henrik.

Alelnök:

Keller Ignác.

Gondnok:

Miltényi Sándor

Jegyző:

Papp Miklós.

Bún Samu

Goldhammer Jakab

Hell János

Hlatkó János

Hoffmann Mór

Mesteri János

Rothschild Jakab

Sallér Lajos

Szedlmayer László

Tóth István.

III.

A vallásfelekezetek képviselői.

Hütter Lajos, evang. lelkész és hitoktató.

Dr. Neumann Ede, izr. főrabbi és hitoktató.

Nith Norbert, r. kath. lelkész, v. helyettes plébános

Seregély Dezső, ev. ref. lelkész és hitoktató.

IV.

Tanestület. 1896/97.

Erdősi Bálint, népiskolai tanító.

Lisztner József, népiskolai tanító.

Papp Miklós, polgári iskolára képesített rajztanár.

Pordus Antal, népiskolai tanító.

Schultz Károly, polgári iskolára képesített rajztanár.

Tóth István, népiskolai tanító s igazg. teendőkkel megbizott.

Venczel Rezső, népiskolai tanító.

A tanítók mindegyike osztályában — a rajzot kivéve — a többi tárgyakat maga tanította.

Tanterv.

Előkészítő-, kezdő- és haladó-osztály

Osztályfőnök : Lisztner József.

Írás, olvasás. A betűk megismertetése az írva-olvasás alapján : olvasási gyakorlatok a Martonfy és Trájtler abcéskönyv szerint, nagyobb részénél egész végig. — Számvetés : fejbeli és a négy alapművelet 1—100-ig terjedő számkörben.

A rajzolásból ugyanazok alapfogalmai, melyek a szabadkézi rajz tekintetében, az iparostanulók első évi tanfolyamára kiszabattak.

A. I. osztály.

Osztályfőnök : Venczel Rezső.

1. Szabadkézi rajz : Az I. osztály tananyaga : az egyenes és hajlított vonalak összekötése, kombinátiói, görög és mór stílusú szalagdíszek előállítására.

Mértani rajzolás : Az eszközök megismertetése és használási módja. A pont, vonal, lap és test általános nevei, graficus előállításának módja. Egyenes vonalak alapműveletei és mérése, két vonal relatív fekvése, a kör-húr, átmérő és sugár. A szögek mérése, másolása és alapműveletei. A sokszögek tulajdonságai és szerkesztése.

2. Olvasás, írás, fogalmazás 2 órában. Az elsőfokú ipariskolák első, második és harmadik osztályai számára Martonfy Trájtler-féle olvasókönyv. Elbeszélések :

a) melyekben lehetőleg iparüző személyek szerepelnek, feltüntetve az iparosok közti kívánatos jó tulajdonságokat u. m. munkaszeretetet, pontosságot, becsületességet, mértékletességet, takarékoságot, erkölcsi tisztaságot, a törvények iránti engedelmességet, hazaszeretetet, békés indulatot s megelegetést stb.

b) az iparosok által feldolgozni szokott állati és ásványi terményekről, különös tekintettel azok ipari feldolgozására.

c) a hazai történelemből : a magyarok őshazája a mai hazánkban költözködésük Árpád vezérlete alatt. Géza fejedelem, István keresztelése koronázása és uralkodása. A török hódoltság, magyar hősök a török harcokban, Mária Terézia, Széchenyi István és kora Az újjászületett Magyarország. A szabadságharc. Deák Ferencz és a kiegyezés Nagy Lajos, Hunyady János mint kormányzó és Hunyady Mátyás mint király.

d) A hazai földrajzból: Magyarország nagysága és égálja. Magyarország terményei. Magyarország lakószáma nemzetiség és vallás szerint. A magyar nemzet. Az ipari és kereskedést előmozdító eszközök stb.

e) Az iparos tanulók kötelességei tanító mestereik iránt, illemtartások a háznál, az iskolában és nyilvános helyeken.

Az olvasmányok tartalmának felfogása mellett törekedtem őket rávezetni a nyelvtani ismeretek elsajátítására, nevezetesen: a mondatok megismerése- és szerkesztésére, a gyöksszók kikeresésére, ez uton a helyesírásra, továbbá a beszédrészek megismerésére és szóragozásra.

Fogalmazás: az elbeszéltek utáni fogalmazás nyugtlak s egyszerű levelek fogalmazása

3. Szám- és mértan, heti 2 órán. Az egy s több nevezetűekkel négy műtét és a tizedes törtek.

Az elemi mértanból az egyenes vonalú idomok területtana.

B. I. osztály.

Osztályfőnök: Tóth István.

Ugyanaz mint az A. I. osztálynál.

II. osztály.

Osztályfőnök: Erdősi Bálint.

1. Szabadkézi rajz: a csigavonal és elipsis. Jellemző levélidomok rajzolása természetéről és stílizált mintákról. Egyszerűbb és összetettebb síkélmények folytatólagos rajzolása, a görög, római, román és renaissance kor stílfajából, a stílfajok jellemző tulajdonainak bemutatásával és népszerű magyarázatával.

Mértanú testek, u. m.: kocka, hasáb, gúla, henger, a kúpnak távlati rajzolása szabadkézből, a perspectiva és árnyéktan főbb elveinek s szabályainak népszerű magyarázatával.

2. Mértani rajz, síkmértan (Planimetria). Az elipsis, a csigavonalak, ovalisok és néhány más fontosabb és gyakorlati alkalmazást nyerő görbe vonal rajzolása.

Két egyenes vonal, az egyenes és sík, két és három sík relatív fekvése. Az egyenes szög a síkkal, a lapszög, a testszög (triäger), az ide vonatkozó legfontosabb tételek, különös tekintettel az ábrázoló mértanra.

Törmértan (Stereometria). A szögletes és gömbölyű testek nevei, összeillősege, hasonlósága, különösen a hasáb, gúla, henger, kúp és gömb

Olvasás: Az olvasókönyv alapján tanított: történelem, természettan, továbbá a magyar alkotmány, polgári jogok és kötelességek ismerete.

Fogalmazás: a levelek és polgári ügyiratok fogalmazása, p. o. számla, üzleti hirdetés nyugtlakvány, ellennyugtlakvány, vevény, kötelezvény, jótállás, felmondás, bizonyítvány, szerződés, átruházás, térítvény.

Számtan. A négy alapművelet közönséges törtekkel, a viszonyok,

egyszerű- és összetett arányok, társaságszabály és tőke-, kamat-, százalék és időszámítás.

Mértan. Területszámítások: a négyzet-, derékszögű négyszög-, háromszög-, szabálytalan négyszögek és sokszögek- szabályos sokszögek- és a kör kerülete és felületének kiszámítása.

III. osztály.

Osztályfőnök: P o r e d u s A n t a l.

1. a) Szabadkézi rajz: Folytatólagos gyakorlása a síkéitmények rajzolásának, Bemutatása és rajzolása mintaszerű régibb magyar szöveteken és himzéseken előforduló ékitménymotívumoknak.

Mintaszerű domború ékitményeknek valamint figurális mintáknak körvonalban és egyszerűen árnyékolt rajzoltatása a haladottabb növendékekkel főszmintákiól.

Folytatólagos gyakorlása a szemléleti alapon való távlati rajzolásnak szabályos mértani testekről, ilyenek csoportozatairól és egyszerűbb építészeti jellegű tárgyokról (oszlop, talapzat, szekrény, forgó testek stb.) körrajzban és egyszerű árnyékolással. Emlékezetből való rajzolás gyakorlása. Egyszerű síkdíszítési tervezések a feldolgozott tananyag köréből kiszemelt feladatok nyomán. b) Á b r á z o l ó m é r t a n.

I. Vetülettan.

Bevezetés. A pont, vonal, síkidomok ábrázolása, homlok alaprajzok és keresztmetszetek.

II. Árnyéktan

A leggyakrabban előforduló idomok és testek saját és vetett árnyékának szerkesztése. A megvilágítás intenzitásának alapelvei.

III. Perspektívák.

Az axonometria alapelvei és alkalmazása. Perspektivikus képek előállítása a metszeti mód szerint.

2. b) A humán és a reál tantárgyakra vonatkozó tananyag az olvasókönyvben foglalt olvasmányok alapján tárgyalatott. Olvasókönyvül használtatott a Mártonfy és Trájer által, az első foku ipariskolák III. osztálya számára kiadott kézikönyv.

a) A hazai történelemből felvettettek a kiváló történelmi alakok, így Árpád a honalapító, Szt. István és Szt. László, IV. Béla, I. és II. Lajos; az események közül pedig főleg azok beszéltek meg, melyek a szereplő egyének akarati elhatározására kiválóan döntő befolyást gyakoroltak.

b) A földrajzból: Europa geográfiai helyzete, alakja, kiterjedése, vízszintes és függélyes tagosultsága, folyamrendszere, égalja, faunája és flórája. Lakószai nemzetiség, vallás, foglalkozás és műveltség szerint. A közlekedési utak közül: a főbb csatornák, vasúthálózatok, hágók, és alagutak ismertettek meg, egyuttal Európa nevezetesebb ipartelepei is.

c) Számtanból: Az idegen pénzek átszámítása, a vegyítési szabály mikénti alkalmazása, a négyzetre emelés, négyzetgyökvonás és köbreemelés.

d) A mértanból: A területszámítás és a szabályos testek felületének és köbtartalmának kiszámítása.

e) A könyvviteltanból megismertettek a növendékek a főkönyv számláival, az árukönyv és a nyersmérleggel.

f) A természettrajz és a vegytan köréből megismertettek mindazon ásványok, melyek kiválóan az ipar, vegyészet és kohászat szolgálatában állanak.

g) A természettanból elméletileg kifejtetett a delejesség és villanyosság tüneményeinek fontossága a tudomány és gyakorlati életre nézve.

VI.

Órarend.

Napok	Tanítási órák	Előkészítő kezdő és haladó osztály	A. I. osztály	B. I. osztály	II. osztály	III. osztály
Vasárnap d. u.	d. e. 9—12 10—12 2—4	Közismeretek általános rajz	Fából- és kőből dolgozóknak szakrajz, olvasás, földrajz, fej- és jegyekkeli számolás, vashől dolgozóknak szakrajz.		Általános szakrajz	
Hétfő	7—8 8—9			Általános rajz	Olvasás, földrajz, természettan vegytan	
Kedd	7—8 8—9	Közismeretek	Általános rajz			Természetrajz, vegytan és földrajz
Szerda	7—8 8—9		Olvasás, földrajz, fejszámolás, jegyekkeli számolás			
Csütörtök	7—8 8—9		Olvasás, földrajz, fejszámolás, és jegyekkeli számolás.		Olvasás, tej. jegyekkeli számolás és ügyiratok	
Péntek	7—8 8—9			Olvasás, földrajz, fejszámolás és jegyekkeli számolás		Számolás, ügyiratok, könyvvezetés

Jelentés a lefolyt tanévről.

Iskolánk az elmúlt 1896—97-ik tanévvel 11-ik évet töltötte be.

Múlt év aug. hó 31-én volt a tantestületnek szervezkedési ülése.

Több év előtt megállapított sorrend szerint a jegyzői teendők végzésére Poredus Antal kartárs kéretett fel, melyen úgy a használandó tankönyvek megállapítása, valamint a tanítási napok, órák is ekkor lettek megállapítva.

Az osztályok vezetésénél a második és harmadik osztály kivételével a többieknél az előző évhez hasonlóan ki-ki megtartotta saját osztályát.

A tantestület, különösen a napok beosztásánál, az előző évet követte, részint a tanítómester urak érdekeit tartván szem előtt (pedig az iparos urak jó részét, mint alább érinteni fogom így sem sikerült kielégíteni) részint pedig a tanítási órákat nem egy időben egyszerre, hanem osztályonként más-más napokra véleményezte kitűzni, azért, hogy a fegyelem könnyebben fentartható legyen. — Több évi tapasztalat bizonyítja, hogy bármikor az iparos urak kívánata szerint az esti tanítást 7-től 9-ig tettük át a tanoncok mégis hiányosan és szállinkózva jelentek meg az előadásokon; azok pedig, kik megjelentek is, különösen télen, jó részük kis idő múlva elaludt s rájuk nézve az előadásból mi hasznuk sem volt; az előbb befejezett tanévben tehát a tantestület figyelmen kívül hagyta az iparos urak igényeit, és a tanítási órákat 6-tól 8 óráig tette át.

A tantestület eme intézkedése jóváhagyás végett közöltetett a tekintetes iparhatósággal, felügyelő bizottság ekkor még nem lévén, ki azt jóváhagyó tudomásul vette; nem különben a megyei tek. kír. tanfelügyelői hivatallal is!

Az ipartestület, mint fennebb is említve volt, ezt zokon vette, és önmaguk szerint elhatározták, hogy tanonczaikat az említett időben nem küldik el az előadásra. Erre még csak azt lehet mondani, hát vásár- s ünnepnapokon!?

Tankönyvekül a már több éven át használt Mártonfy Márton Trajler olvasókönyvek tartattak meg.

A beiratások aug. hó 30-ától szept. hó 11-ig tartattak; ez idő alatt beiratkozott 263. a hó végeig 325 és ápril hó közepéig 386:

e számok mennyiségéből az tűnik ki, hogy a tanoncok létszáma évről-évre szaporodik, de nem úgy szellemi képességükre nézve, mert azoknak $\frac{3}{4}$ része csekély ismerettel bír; nem csuda, hazánk több megyéjéből, Muraközéből, kik nyelvre nézve olyanok, mint a Drávántuliak, alig értenek meg egy pár szót; számuk pedig elég nagy, horvát testvér országból, Ausztria tartományainak egyes helyeiről voltak itt, különböző ismerettel, elzüllött, vagy amugy is szegény sorsú fél árva, vagy egészen elárvult ifjabból a tanoncok!

Bátran ellehet mondani, messze van még az az idő, mikor itt az 1893. évi iparos tanonciskolák szervezetét csak némi sikerrel is keresztül vihető lesz! 12-én az összes beírt tanoncok a tantestület felügyelete alatt egy terembe jöttek össze, hol nekik mihez tartás végett a szabályrendelet felolvastatott és megmagyaráztatott; 14-én a tautítás kezdetét vette és kivéve a karácsonyi, husvét, pünkösdi- és úrnap ünnepet és a farsang két utolsó napját, szakadatlanul folyt.

A beírt növendékek, a múlt iskolai osztályzatuk vagy megvizsgált képességük és a magyar nyelvbeni jártasságuk szerint 5 osztályba osztattak be, u. m. elk. kezdő-haladó, a) I. és b) I-II-ik és III-ikba; és pedig a kezdő-haladó 85, az a) I-ső 61, a b) I-ső 110 (ide jöttek mindazok, kik évközben iratkoztak be) a II-ikba 107 és a III-ik osztályba 23 növendék.

A fentebbiek kettőt bizonyítanak: a mostani tanerővel ekkora létszámot, ha bejárnak is ezentúl a tanoncok a legrendesebben; sikerrel tanítani nem lehet!?

E számok és osztályok említése akaratlanul tollba adja a gondolatot, mily örvendező volna, ha az osztályok szerint elő sorolt összes tanoncoknál azt lehetne jelenteni, hogy a tanoncok kellő időben beiratták magukat; rendszeren látogatták az iskolai előadásokat és mindenféle eszközökkel el voltak látva!

Sajna! 11 év után is rendetlenül iratkoztak be, sokan és nem kellő időben jelentek meg az előadásokon; jó nagy részök még az egyetlen könyvet sem szerezték meg; más években az iparhatóság is többeknek részére vett könyvet és az év vége felé még sem volt már nekik!

A tantestület évközben, minden hónapban megtartotta üléseit, ipar felügyelő bizottság még nem lévén, az ülésről felvett jegyzőkönyvet tudomás vétel végett a mulasztási értesítővel együtt időről-időre beküldötte az iparhatóságnak. Csekélységem is, ha évközben a Ministeriumtól, az ipariskolák főigazgatójától több rendbeli iratok ha érkeztek, azokat mindenkor lemásolva, elintézés végéig rendes helyükre juttattam. Akkor pedig, ha csekélységem bízott meg valamely ügygyel, legjobb szándékkal azon voltam, hogy lehetőleg sikert érjek el.

Az „Iparosok Olvasótár“-át tek. Weiser József gyártulajdonos 2, Miltényi Sándor 1, Kaszner János 1, Jack Frigyes urak 1, és a tantestület 3 példányban voltak szivesek meghozatni!

Fogadják a nagyontisztelt pártoló urak, a tantestület- és az iparos tanoncok nevében is szives köszönetünket.

Biztat a remény, hogy a tisztelt jótevő urak a jövőre is meghozzák eme áldozatukat!

És ha nem csalódom, a jövőre lesznek többen is a tisztelt iparos urak közül, kik e nemes czélt elősegíteni iparukkal meggyeztetőnek tartják.

April hó 10-én alakult meg városunkban az iparfelügyelő bizottság. Vajudó ipariskolánkra nézve igazán szerencsének nevezhető, hogy a t. iparfelügyelő bizottság már működésben van.

Nagy szükségét lesz hivatva pótolni!?

A tek. iparfelügyelő bizottság első működésével igazolta azt, hogy az ipariskolai intézmény ezuttal illetékes felügyelet alá került! Biztos kilátás nyújt arra nézve, hogy ipariskolánk több év ótai visszamaradását pár év múlva helyre fogja hozni. Az idő rövidsége miatt, az ipar felügyelő bizottságnak, az elébb bezáródott tanévben működési tere rövid ideig tartó volt; de annyit mégis elért, hogy a jövő tanév megkezdése nem hagy hátra annyi kívánni valót, mint az eddigiek.

Első ülése alkalmával — miután a testülettől beérkezett jelentésből tudomást nyert: hogy a tanoncok hiányosan látogatják az előadásokat, jóakaró figyelmeztetéssel felhívta az iparos urakat, hogy saját érdekükben is legyenek azon, hogy ezentúl tanonczaik rendesebben látogassák az előadásokat, mert ha ezt saját maguk érdekében is jövőre megtenni elmulasztanák, kénytelenítették a felügyelő bizottság, a mit nem szivesen tenne meg más tέρre is lépni!

A rövid 2 $\frac{1}{2}$ hónapos működése alatt 3 érdemleges ülést tartott, mely tanácskozmányaiból kifolyólag, különösen a rajzhoz szükséges eszközök beszerzésére jóval 100 frton felül fordított. Beszereztetett a Minta lapok első évfolyama, a jövő évre előjegyzésbe van, a második évfolyam, mely már itt is van, és a harmadik évfolyamból az első példány. Ezen felül a tanoncok között jutalomképeni kiosztásra az „Iparosok Olvasótár“-ból 25 füzet rendeltetett meg.

Intézkedni fog jövőre, hogy a tanoncok legyenek ellátva a szükséges eszközökkel; hogy a tanoncok beszegődve legyenek és hogy kellő időben irassák be őket az iskolába.

A jelen tanévben, miután a jóakaró figyelmeztetésnek mi eredménye sem volt 73 tanoncztartó iparos ur felől magasabb helyről elrendelés folytán tétetett jelentés!?

Az ipariskolai oktatás két irányban eszközöltetett; úgy a

közismeretekből, mint a rajzból is. Közismeretekből szaktanitás szerint folyt a tanítás a II-ik és III-ik osztályban; míg a két előkészítő, kezdő, haladó és a két A) B) I-ső osztályban, a tanulók csekély képessége miatt általános tanítás szerint.

Rajztanításnál, szakszerint történt a tanítás a fém-, kő- és faiparnál; jövőre behozatik a posztó- és bőr iparból is.

Az iparhatósági megbizottak időnként meglátogatták az előadásokat. Mióta pedig a felügyelő iparbizottság áll fenn; első tanácskozási határozata folytán kétheti időközönként három-három tagja által látogatattja az ipariskolai előadásokat.

Az évi záróvizsgák a munka kiállítással együtt a tek. ipar felügyelő bizottság által június hó 26 és 27-ére tüzetett ki; Papp Miklós ur kérelmére pedig, miután katona kötelezettségei levének: vizsgája megtarthatását június hó 20-ra kérte kitüzetni; meg is adatott.

A jelen tanévi munkakiállításon, miután a rajzból más időben történt a kiállítás, sokkal kevesebben vettek részt, mint más-kor 43-man. Egyes iparágak épen nem voltak képviselve, p. u. a kovács, bognár, a kádár, a szabó munka is csak egy által, kalapos és még más sok stb, ipari czikkek sem voltak képviselve.

A kiküldött bíráló bizottságok, úgy a szakrajz, valamint az iparczikkek kiállításánál is több tanulót érdemesítettek jutalomra, kik közül mindegyik az „Iparosok Olvasótár“-a egy-egy füzetét kapta jutalmul!

A t. felügyelő bizottság tagjai, élükön az elnökkel tekintetes Grünhut Henrik uralal osztályonkiut szétválva hallgatták meg a feleleteket.

Végül a jelen tanévvel ipariskolánk tizenegy éves cyklusa záródott be; melynek rövid áttekintő statisztikáját másutt találja fel a tisztelt olvasó.

Az érdemsorozatban előforduló rövidítések magyarázata.

Reformatus: rf., izraelita: izr., evangélikus: ev. A hol a név után vallás jelezve nincsen, ott római katolikus értendő.

Erkölcsei viseletre nézve: szab. = szabályszerű, k. sz. = kevésbé szabályszerű.

Előmenetelre nézve: elégs = elégséges, elégt = elégtelen, jó, dicsér = dicséretes, felsz = felszabadult.

VIII

A tanulók névsora és érdemjegyei.

Előkészítő, kezdő és haladó osztály.

A tanuló neve és hitvallása	Gazdájának neve	Foglalkozása	Erk. viselet	Mulaszt. órák		Általános osztályzat	Megjegyzés
				összege	igazolott		
Antos Rudolf	Weiser József	lakatos	szab	5	—	elégs	
Belső Pál	Viola Kálmán	czipész	jel	17	—	jel	
Blazsik Mihály	Horváth György	csizmad.	szab	32	—	elégs	
Berecz Károly	Morandini Rom.	kőmiv.	szab	9	—	elégs	
5 Barbalics Pál	Datler Jánosné	bádogos	jó	13	—	jó	
Barbalics Károly	özv. Datler J.-né	bádogos	jó	24	—	jó	
Czigler László	Geizl Viktor	kőmiv.	szab	39	—	elégs	
Csondor Ferencz	Geizl Viktor	kőmiv	szab	39	—	elégs	
Czethofer gnác	Ditrich Mátyás	csizmad.	szab	20	—	elégs	
10 Domián Károly	Nagy Károly	csizmad.	szab	61	—	elégs	
Dani Antal	Krisztián Lajos	kőmiv	szab	23	—	elégs	
Domötör Géza	Németh Imre	bognár	szab	8	—	elégs	
Erdélyi János	Erdélyi János	kőmiv	szab	59	—	elégs	
Feletár Márton	Horváth József	csizmad.	szab	33	—	elégs	
15 Farantai Ferencz	Schaller Lajos	kőmiv	szab	36	—	elégs	
Fatér János	Morandini Rom.	kőmiv	szab	20	—	elégs	
Gerócs József	Szártori Oszkár	cementgyár.	szab	2	—	elégs	
Geizler Gyula	Blau Lajos	cognacgyár	szab	37	—	elégs	
Godinek György	Szatler Károly	szobaf.	szab	21	—	elégs	
20 Gáspár Ferencz	Schaller Lajos	kőmiv	szab	32	—	elégs	
Gyurics Polai Józ.	Schluitner Józ.	csizmad.	szab	30	—	elégs	
Gáspár József	Morandini Rom.	kőmiv	szab	9	—	elégs	
Horváth György	Luitner József	csizmad.	szab	27	—	elégs	
Harangozó Bódi	Horváth József	csizmad.	jó	19	—	jó	felsz.
25 Horváth József	Geizl Viktor	kőmiv	szab	53	—	elégs	
Horváth Károly	Samu József	rémüv	szab	59	—	elégs	
Horváth István	Geizl Viktor	kőmiv	szab	32	—	elégs	
Horváth Mikó Józ.	Szánthó János	kőmiv	szab	27	—	elégs	
Horváth Ferencz	Szatler Károly	szobaf.	szab	28	—	elégs	
30 id. Horváth Józ.	Vinczek József	kőmiv	szab	12	—	elégs	felsz.
Jámbor György	Weiser József	lakatos	szab	20	—	elégs	
Káltner Kálmán	Steiner Fülöp	czipész	szab	19	—	elégs	
Kupó József	Steiner Fülöp	czipész	szab	22	—	elégs	
Herczeg Jozsef	Perkó Péter	szobaf.	szab	11	—	elégs	
35 Kurián György	Doór István	szabó	szab	11	—	elégs	
Klarics Mihály	Pup László	czipész	szab	11	—	elégs	
id. Kovács István	Geizl Viktor	kőmiv	szab	23	—	elégs	
ifj. Kovács István	Neidinger János	csizmad.	szab	39	—	elégs	

A tanuló neve és hitvallása	Gazdájának neve	Foglalkozása	Erk. viselet	Mulaszt. órák		Általános osztályzat	Megjegyzés
				összege	igazolt		
40 Kálmán József	Morandini Rom.	kőműv.	jó	20	—	jó	
Káráfiát József	Ring Pál	kalapos	szab	25	—	elégs	
Káráfiát Vincze	Szabó Károly	köteles	jó	41	—	jó	
Kirfeld Károly	Vinczek József	kőmives	szab	26	—	elégs	
Láng Gusztáv	Sternberger Fer.	kárpitos	szab	27	—	elégs	
Lenz Sándor	Morándini Rom.	kőmives	szab	16	—	jó	
45 Lukánecz László	Pergner Imre	czipész	szab	40	—	elégs	
Luksa Mihály	Magyar József	csizmad.	szab	15	—	elégs	
Magyar Lajos	Bódis János	czipész	szab	39	—	elégs	
Molnár György	Rada István	kőmives	szab	5	—	elégs	
Matalics Imre	Ternák Fer.	csizmad.	szab	29	—	elégs	
50 Molnár József	Einspinner Lajos	szobaf.	szab	16	—	elégs	
Mikulán Tamás	Ujhelyi Ferencz	kocsigy.	szab	24	—	elégs	
Németh János	Sóbár György	kefekötő	szab	43	—	elégs	
Németh Gyula	Weiser János	lakatos	szab	54	—	elégs	
Niklesz Ferencz	Turek Gyula	csizmad.	szab	30	—	elégs	
55 Németh Ferencz	Zelenák Antal	kőmives	szab	37	—	elégs	
Ordrovics János	Halasi Adám	asztalos	szab	11	—	elégs	
Posta Ignác	Kaufman Fer.	asztalos	szab	33	—	elégs	
Pávlics József	Ozsvald József	csizmad.	szab	31	—	elégs	
Pint Imre	Morandini Rom.	kőmiv	szab	25	—	elégs	
60 Filipár Zsiga	Hilcz Lajos	csizmad.	szab	34	—	elégs	
Popesnyák Fer.	Horváth György	cserepes	szab	20	—	elégs	
Pogorélecz Józ.	Klapper János	szijgyárt	szab	12	—	elégs	
Prasinovits Márt.	Beiérl Ferencz	hentes	szab	1	—	elégs	
Ruzsák Mihály	Sziz Dániel	kovács	jó	11	—	elégs	
65 Sziladi Rókus	Csillag Károly	asztalos	jó	20	—	elégs	
Szalai Pál	Németh Mihály	csizmad	szab	39	—	elégs	
Szabó János	Horváth György	palafödő	szab	10	—	elégs	
Sásvári János	Hell János	czipész	szab	13	—	elégs	
Stateller János	Tóth György	asztalos	szab	33	—	elégs	
70 Steifer János	Németh Fer.	csizmad.	szab	6	—	elégs	
Vinhofer Vilmos	Agoston István	fazekas	szab	16	—	elégs	
Vincze László	Hoffer Menyh.	kőmives	szab	49	—	elégs	
Vugrinecz István	Morandini Rom.	kőmives	szab	22	—	elégs	
Vojkovics József	Morandini Rom.	kőmiv.	szab	23	—	elégs	
75 Vukina Iván	Gyümölcs Lajos	csizmad	szab	10	—	elégs	
Varga János	Roth Lipót	asztalos	szab	13	—	elégs	
Alulírottak egész éven át nem jártak előadásra.							
Országh István	Matkovits Péter	czipész					
Feletár Márton	Fülöp Lipót	asztalos					
Himfel Károly	Vinczek József	kőmiv					
80 Veidinger József	Halvax Frigyes	kalapos					
Bermuk József	Tóth Mihály	kőmiv.					
Balogh Lajos	Háhn Sándor	szabó					
Tamás Lajos	Takács György	kőmiv.					
Lajkovics József	Geizl Viktor	kőmiv.					
Czvibach Viktor	Stern Mór	kefekötő					

A) I. osztály.

A tanuló neve és hitvallása	Gazdájának neve	Foglalko- zása	Erk. viselő	Mulaszt. órák		Általános osztályzat	Megjegyzés
				összege	igazol.		
Baa György	Baa László	kovács	—	—	—	—	felsz.
Boa György	Miltényi Sándor	czipész	szab	134	—	elégs	
Boros György	Brántin József	asztalos	szab	108	20	elégs	
Csanáki János	Noviczki Imre	csizmad.	szab	60	18	elégs	
5 Cserép József	Keszler Lajosné	bádogos	—	—	—	—	felsz.
Dávidovits Antal	Morándini Rom.	kőmiv..	ksz	46	20	elégs	
Embreus Lénárd	Tóth Péter	asztalos	jó	84	32	elégs	
Feletár Mihály	Muzikár Ferencz	asztalos	szab	48	16	elégs	
Fischer Samu izr.	Brüll Sándor	lakatos	szab	86	28	elégs	
10 Fundák Remus	Varga János	csizmad.	jó	26	20	elégs	
Füles János	Farkas Viktor	csizmad.	ksz	64	18	elégs	
Gáspár János	Szántó János	kőmiv.	ksz	57	42	elégs	
Gärtner Árpád	Csillag Béla	borbély	ksz	32	—	jó	
Herskovits Károly	Andel Ferencz	szabó	ksz	64	4	elégs	
15 id. Horváth József	Rada István	kőmiv.	szab	108	34	elégs	
Horváth József	Kumpert Antal	szabó	jó	52	28	jó	
Horváth Mátyás	Horváth József	kovács	—	—	—	isk. nem jár	
Jancsetz Imre	Pupp László	czipész	jó	106	54	jó	
Kállai Gyula	Blau Lajos	lakatos	ksz	34	12	elégs	
20 Kováts Lajos	Miltényi Sándor	czipész	jó	84	68	elégs	
Kováts József	Miltényi Sándor	czipész	—	—	—	—	felsz.
Kováts Pál	Tausz Ignátz	czipész	ksz	72	42	elég	
Kováts Ferencz	Mersits Ede	czipész	ksz	74	38	elégs	
Kolompár János	Nagy Antal	csizmad.	—	—	—	isk. nem j.	
25 Knausz Gyula	Schindlberger M.	kovács	szab	46	18	elégs	
Lantas Gyula	Babics Antal	czipész	szab	130	—	elégt	
Lehner József	Miltényi Sándor	czipész	szab	—	—	elégs	
Löffler György	Szabó József	lakatos	jó	12	12	jel	
Marits István	Bakonvi György	csizmad.	szab	48	16	jó	
30 Mazzag István	Németh Mihály	csizmad.	ksz	146	—	elégt	
Márton Adolf	Horváth József	csizmad.	jó	72	38	jó	
Mátyás Lajos	Morandini Rom	kőmiv.	jó	72	38	jó	
Miszer Ferencz	Spáchi Antalné	bábsütő	szab	38	14	elégs	
Müller Károly	Keller Mátyás	czipész	szab	134	—	elégt	
35 Németh István	Topolits János	csizmad.	—	—	—	isk. nem j.	
Pollák István	Takáts József	csizmad.	ksz	—	—	elkölt	
Puhán István	Singer Lipót	nyomd.	szab	78	54	elégs	
Paulin János	Kaufmann Fer.	asztalos	jó	58	36	jó	
Plávtarits János	Rasztics Lajos	csizmad.	—	—	—	isk. nem j.	
40 Ritecz Dávid	Huszár Antal	lakatos	szab	34	—	elégs	
Ruszák Ferencz	Róth Lipót	asztalos	szab	98	—	elégs	
Salamon István	Szélig Antal	szijgyárt	—	—	—	isk. nem j.	
Salamon Károly	Schaller Lajos	kőmiv.	szab	96	—	elégs	
Sável Dezső	Tóth Lajos	borbély	ksz	26	—	elégs	
Szekeres József	Mátyás István	csizmad.	szab	140	—	elégt	
Szép Ferencz	Ring Pál	kalapos	jó	54	36	jó	

A tanuló neve és hitvallása	Gazdájának neve	Foglalkozása	Erk. viselet	Mulaszt. órák		Általános osztályzat	Megjegyzés
				összege	igazol		
Simon Miklós	Keszler Lajosné	bádogos	jó	34	32	jó	n. j.
Sifter Aladár ev.	Huszár Antal	lakatos	ksz	98	—	jó	
Szobolits Antal	Szücs József	csizmad.	szab	32	24	elégs	
50 Szmolek István	Táncsits Ignátz	szabó	szab	125	46	elégs	
Tar István	Lahunság Gásp.	asztalos	—	—	—	isk.	
Torma Pál	Torma Lajos	asztalos	szab	92	24	elégs	
Tomáschek Fer.	Kaufmann Mór	szabó	jó	26	26	jó	
Völker Dávid ev.	Kohn Samu	lakatos	ksz	36	—	elégt	
55 Vidovits Boldizsár	Farkas József	kovács	ksz	102	—	elégt	
Viosz Géza	Geisz József	asztalos	szab	58	4	elégs	
Wágner István	Zelenák Antal	kőműv.	szab	88	32	elégs	
Wámpl Imre	Pimeiszl Henrik	czipész	jó	130	64	jó	
Wukits Géza	Wukits András	csizmad.	ksz	84	4	elégs	
60 Wucsánik János	Rehn István	csizmad.	szab	106	46	elégs	
Weisz Tivad. izr.	Hell János	czipész.	ksz	74	—	elégs	

B) I. osztály.

A tanuló neve és hitvallása	Gazdájának neve	Foglalkozása	Erk. viselet	Mulaszt. órák		Általános osztályzat	Megjegyzés
				összege	igazol		
Andri Ferencz	Munkácsi János	kőmiv	szab	—	—	elégs	felsz.
Átal József	Hahn Sándor	szabó	szab	66	66	elégt	
Bálint János	Horváth György	czipész	jó	15	15	jó	
Bagyari Kálmán	Abrahám József	asztalos	jó	40	30	elégt	
5 Bajnóczi Jenő	Purger Márk	csizmad.	szab	8	8	elégs	
Balázs János	Ország Kálmán	lakatos	szab	50	25	elégt	
Bedekovics József	Mesteri János	csizmad.	ksz	70	30	elégt	
Bedő János	Tóth Görgy	faragó	jó	34	24	elégt	
Bentzik György	Tóth Mihály	ács	szab	32	20	elégt	
10 Berdó János	Szántó János	kőmiv	ksz	34	24	elégt	
Burka Károly	Matkovics Péter	czipész	szab	86	40	elégt	
Csizmesia Ferencz	Csillag Károly	asztalos	jó	14	14	jó	
Dervalics János	Dór István	szabó	szab	36	21	elégs	
Domiján Imre	Rehn István	csizmad.	jó	24	24	—	
15 Dominics Mátyás	Magyar József	csizmad.	jó	42	31	elégs	felsz.
Dominó István	Ország Kálmán	lakatos	jó	34	30	elégs	
Dömötör József	Keller Ignác	czipész	jó	—	—	elégs	
Dreisiger Samu izr.	Tóth György	aszt. far.	jó	10	10	jó	
Engl Gusztáv izr.	Weiss Bernát	szabó	szab	54	54	elégs	
20 Ernvirth Gyula	Schlesinger Gy.	borbély	szab	—	—	jó	
Ferk Imre	Tork Mártonné	csizmad.	ksz	46	16	elégt	
Fried Jenő izr	Kohn Samu	lakatos	szab	2	12	elégt	
Fundák István	Kaufmann Fer.	asztalos	szab	5	30	elégs	

A tanuló neve és hitvallása	Gazdájának neve	Foglalkozása	Erk. viselkedés	Munka- órák		Általános osztályzat	Megjegyzés
				összege	igrazolt		
25 Gáspár János	Tóth Mihály	kőmiv.	ksz	60	25	elégt	
Goldstein S. izr.	Weisz Jakab	kárpitos	jó	43	30	jó	
Grábrovics András	Lórai Károly	csizmad.	szab	26	26	elégt	
Gottreich Antal izr.	Müller József	szabó	szab	32	20	elégs	
Gudlin György	Tóth Mihály	ács	jó	15	15	elégs	
Gutmann Ign. izr.	Philip Lipót	asztalos	szab	54	30	elégt	
30 Haba József	Vetzer Kanatusz	asztalos	szab	54	30	elégt	
Hericz Dezső ev.	Sörlei Zsigmond	szabó	ksz	48	20	elégs	
Horváth Boldizs	Török István	kőmiv.	szab	45	30	elégt	
Horváth Ferencz	Sável János	lakatos	szab	56	20	elégt	
Horváth István	Stern Mór	kefekötő	szab	98	98	elégt	
35 id. Horváth Istv.	Szántó János	kőmiv.	szab	50	50	elégs	
ifj. Horváth Lajos	Grác Antal	kosárk.	jó	18	18	elégt	
id. Horváth Lajos	Zsilovecz János	szabó	ksz	50	25	elégt	
Hráscsenez János	Varga Imre	csizmad.	szab	40	30	elégt	
Iváncsics Kázmér	Schlesinger Ad.	borbély	szab	68	20	elégt	
40 Jáck Frigyes	Jáck Frigyes	órás	dics	—	—	jeles	
Káhn Oszkár izr.	Kohn Samu	lakatos	ksz	30	10	elégs	
*Kanász Lajos	Bokor Sándor	hentes	—	—	—	—	
Kálovics József	Szántó János	kőmiv.	ksz	56	40	elégt	
Kiss István	Lakenbacher A.	mészár.	szab	68	20	elégt	
45 Kedmenecz Gy.	Tóth György	asztalos	szab	22	22	elégs	
Kobán Ferencz	Miltényi Sándor	czipész	szab	116	—	elégt	
*Kocsis Ferencz	Mlaker György	czipész	szab	32	32	—	
Kocsis Vinceze	Hell János	czipész	szab	96	48	elégt	
Kolongya János	Török Istvan	kőmiv.	szab	75	35	elégt	
50 Kollár Elek	Rosenfeld S-né	czipész	szab	38	24	elégt	
Kollár Mihály	Sável János	lakatos	—	—	—	elkölt	
Kovács András	Mersics Ede	czipész	szab	138	—	elégt	
Kovács János	Tancsics János	asztalos	szab	12	12	elégs	
Kosz József	Tóth György	asztalos	—	—	—	km	
55 Krausz Felix	Juck Lajos	csizmad.	szab	22	22	elégt	
Krimmel József	Krimmel Péter	csizmad.	—	—	—	elkölt	
Krucasai József	Tóth Mihály	kőmiv.	ksz	110	40	elégt	
Lárer József	Németh Imre	bognár	szab	46	24	elégt	
Luft György	Babics Antal	czipész	szab	44	20	elégt	
60 Magyar Lajos	Magyar Fer.	csizmad.	ksz	48	—	elégt	
Máncsek István	Tóth Mihály	kőmiv.	ksz	64	24	elégt	
*Márton István	Brantin József	asztalos	—	—	—	elégt	
Máté János	Saller Lajos	kőmiv.	szab	78	30	elégt	
Merényi Jenő	Csillag Károly	asztalos	szab	26	10	jó	
65 Meskó István	Szartori Oszkár	cem. m.	jó	—	—	jó	
Minázsik Ödön	Vokon Antal	hentes	szab	14	14	elégt	
Molnár Béla	Munkácsi Nánd.	borbély	szab	32	20	elégt	
Mulacsics István	Szivos Imre	csizmad.	—	—	—	elégt	
Németh József	Szabó József	lakatos	ksz	86	—	elégt	

A csillaggal jelöltek későn, évközben iratkoztak be, azért nem kaptak osztályzatot.

A tanuló neve és hitvallása	Gazdájának neve	Foglalkozása	Erk. viselet	Munka- órák		Állalános osztályzat	Megjegyzés
				összesen	igazolt		
70 Németh Lajos	Dattler Jánosné	bádogos	szab	48	30	elégt	
Nyitrai Kálmán izr.	Krausz Miksa	pék	szab	54	19	elégt	
*Pápai János	Tóth György	asztalos	szab	—	—	—	
*Péntek Vendel	Heduska János	pék	szab	—	—	—	
Perendi József	Huszár Antal	lakatos	szab	96	—	elégt	
75 Ross Ferencz	Weiser József	vas.-eszt	szab	22	22	elégs	
Sárkány Gyula	Tóth Mihály	asztalos	jó	—	—	jó	
Sidó Imre ev.	Buksz Ignác	borbély	szab	38	38	elégt	
Simon József	Weiser József	géplakat	szab	72	40	elégs	
*Spachi Rezső	Spachi Györgyné	bábsütő	—	—	—	—	
80 Stefics Mihály	Csányi István	csizmad	szab	44	21	elégt	
Stocker Rezső	Szabó József	géplakat	szab	88	—	elégt	
Szabó József	Szabó József	géplakat	szab	90	—	elégt	
Szakos Antal	Lackenbacher Á.	mészár	szab	30	10	elégs	
Szalai Sándor	Tóth György	asztalos	jó	14	14	jó	
85 Szattler Oszk. izr.	Szattler Oszkár	szobaf.	szab	76	14	elégt	
Szikura Gusztáv	Ross Ferencz	köteles	k sz	76	—	elégt	
Tasnádi Sándor	Horváth J.-né	mészár.	szab	70	28	elégt	
Tálosi József	Félegyházi Kár.	kazánk.	—	—	—	km	
Tkálcsecz Gusztáv	Tresztyenyák B.	kőfarag.	—	—	—	km	
90 Tersztyenyák József	Farkas Viktor	csizmad.	szab	66	24	elégt	
Tiszai István	Szabó József	lakatos	k sz	74	24	elégt	
Tomásics István	Bedekovics I.	csizmad.	k. sz.	48	15	elégt	
Tóth György		kovács	jó	—	—	elégs	
Tóth József	Miltényi Sándor	czipész	jó	108	40	elégt	
95 ifj. Tóth Károly	Tóth József	kovács	szab	46	—	elégt	
id. Tóth Károly	Horváth Károly	szijgy.	k. sz	46	—	elégt	
Tóth Lajos	Weiser Jozsef	géplak.	—	—	—	km	
Tuboly János	Sallér Lajos	kőmiv.	jó	—	—	elégs	
Vajda János ev.	Gottlieb Vilmos	szobaf.	jó	18	18	jó	
100 Varga Ferencz	Hell János	czipész	jó	10	10	jó	
Varga Vid	Zsilovecz János	szabó	szab	46	20	elégt	
Verbovecz János	Weiser József	géplak.	jó	4	4	jó	
Veinovics Rezső	Weiser József	géplak.	k. sz	86	40	elégt	
Veisz Sándor izr.	Hirsche Henrik	borbély	szab	56	14	elégt	
105 Vincze Gyula	Hiczelberger Gy.	borbély	jó	22	—	elégs	
Virág Antal	Rabinek Sándor	lakatos	szab	22	—	elégt	
Vörös Tamás	Hernyovics Bert.	czipész	k. sz	84	30	elégt	
Vugrinecz Károly	Tóth Mihály	kőmiv.	k. sz	52	30	elégt	
Vlasics József	Kovács Imre	szabó	szab	18	—	elégt	
110. Zsidi János	Mantuano Ede	kéményseprő	dics.	1	—	jó	

II. osztály.

A tanuló neve és hitvallása	Gazdájának neve	Foglalkozása	Erk. viselete	Mulaszt. órák		Általános osztályzat	Megjegyzés
				összege	igazol		
Abraham Rezső	Fehér és Hirschl.	szabó	szab	—	—	elégs	
Baranyai Mátyás	Hilcz Lajos	csizmad.	—	—	—	—	felsz.
Bartos Gyula	Fischel Fülöp	nyomd.	jó	10	—	jó	
Bátor István	Zsilovecz János	szabó	ksz	150	—	elégt	
5 Boha János	Turek Gyula	csizmad.	—	—	—	—	felsz.
Berecz István	Országh Kálmán	lakatos	—	—	—	—	felsz.
Biczó József	Weiser József	géplak.	szab	130	—	elégs	
Csik József	Pimeizl Henrik	czipész	—	—	—	—	felsz
Cseplits István	Cseplics István	asztalos	—	—	—	km	
10 Csonkó János	Szabó József	lakatos	szab	92	—	elégs	
Csonkás Pál	Dancs Kálmán	asztalos	ksz	160	—	elégt	
Darázs Ferencz	Geizl Viktor	kőműv.	ksz	156	—	elégt	
Fritz József	Zapletál Ignácz	borbély	ksz	158	—	elégt	
Fleiner Mór	Weiser József	géplak.	—	—	—	—	felsz.
15 Gászler Kálmán	Báll János	szijgy.	ksz	158	—	elégt	
Gomhert György	ifj. Wajdics J.	nyomd.	szab	76	—	elégt	
Goldschmid Mózes	Kohn Sándor	lakatos	—	—	—	isk.	nem j.
Hajdu Ignácz	Brüll Sándor	lakatos	szab	66	—	elégs	
Háspel István	Weiser József	lakatos	—	—	—	km	
20 Hertelendi Mátyás	Babics Antal	czipész	ksz	166	—	elégt	
Hedli József	Huszár Antal	lakatos	szab	114	—	elégs	
ifj. Horváth Béla	Hlatkó János	szabó	ksz	150	—	elégt	
id. Horváth Béla	Csillag Károly	asztalos	—	—	—	isk.	nem j.
Horváth Péter	Saller Lajos	kőműv.	ksz	162	—	elégt	
25 Heisler Ödön	Hitzberger Gy.	borbély	—	—	—	isk.	nem j.
Hütter János	Jáck Frigyes	órás	jó	50	—	jó	
Heckenberg János	Heckenberg L.	asztalos	jó	42	—	jó	
Horváth József	Zelenák Antal	kőműv.	ksz	144	—	elégt	
Horváth Gergely	Bognár István	kályhás	szab	8	—	jó	
30 Horváth György	Iszák János	csizmad.	ksz	150	—	elégs	
Horváth Ferencz	Torma Lajos	asztalos	jó	68	—	jó	
Horváth Vincze	Borsos Lajos	bábsütő	jó	32	—	jó	
Hodics György	Dancs Kálmán	asztalos	—	—	—	isk.	nem j.
Jakab János	Steiner Fülöp	czipész	—	—	—	—	felsz.
35 Junker Ferencz	Weiser József	géplak.	jó	70	—	elégs	
Káldi Pál	Fialovics Lajos	kárpit.	szab	64	—	elégs	
Kállovics János	Munkácsi Nánd.	borbély	ksz	34	—	elégs	
Kein János	Weiser József	fényező	jó	14	—	jó	
Keszei Lajos	özv. Keszler I.-né	bádogos	szab	124	—	elégt	
40 Kintli Lajos	Félegyházi Kár.	kovács	—	—	—	km	
Kustán István	Tóth György	asztalos	ksz	152	—	elégt	
Kirchenkopf Fer.	Horváth József	csizmad.	—	—	—	—	felsz.
Kollarics István	Saller Lajos	kőműv.	ksz	152	—	elégt	
Kollarics Gusztáv	Kumpert Antal	szabó	ksz	150	—	elégs	
45 Lendl János	ifj. Sóbár Gy.	kefekötő	ksz	164	—	elégt	
Liditt Samu	Fischel Fülöp	betűsz.	—	—	—	—	felsz.

A tanuló neve és hitvallása	Gazdájának neve	Foglalko- zása	Erk. viselet	Munkat. órák		Általános osztályzat	Megjegyzés
				összege	igazolt		
Lukács József	Fischel Fülöp	betűsz.	—	—	—	isk. nem j.	
Mátyás József	Gottlieb Vilmos	szobaf.	szab	142	—	elégs.	
Mester László	Stepáneek Albert	czipész	ksz	158	—	elégt	
50 Medvár Lénárd	Takács József	csizmad.	ksz	150	—	elégt	
Mesnerics István	Fialovics Lajos	eszterg.	—	—	—	felsz.	
Mersics Lajos	Müller József	szabó	ksz	154	—	elégt	
Meglics Felix	Veiszberger Zs.	kőfarag.	ksz	166	—	elégt	
Meskó István	Hlatkó János	szabó	ksz	140	—	elégt	
55 Novák János	Hlatkó János	szabó	—	—	—	felsz.	
Nagy Ferencz	Huszár Antal	lakatos	ksz	170	—	elégt	
ifj. Németh Józs.	Saller Lajos	kőműv.	—	—	—	felsz.	
id. Németh Józs.	Saller Lajos	ács	jó	84	—	elégs	
Németh László	Kaufmann Mór	szabó	—	—	—	felsz.	
60 Orbán József	Keller Mátyás	czipész	—	—	—	felsz.	
Panovics István	Heckenberg Al.	asztalos	—	—	—	felrz.	
Pásti Lajos	Hernyovics Bert.	czipész	—	—	—	isk. nem j	
Pécsi Frigyes	Fischel Fülöp	nyomd.	—	—	—	km	
Pecics István	Saller Lajos	kőműv.	szab	93	—	elégt	
65 Predl Róbert	Szabó József	lakatos	ksz	160	—	elégs.	
Pollák Ignácz	Günzer Sándor	asztalos	—	—	—	isk. nem j.	
Pókecz György	Nagy Károly	csizmad.	—	—	—	felsz.	
Reithófer Lajos	Reithófer János	csizmad.	jó	44	—	jó	
Rezsek Lipót	Kanász János	szabo	—	—	—	felsz.	
70 Reinberger Béla	Weiser József	vasöntő	ksz	160	—	elégt	
Ruprecht Ignácz	Weiser József	géplak.	szab	120	—	elégs.	
Sável Béla	Sável János	lakatos	—	—	—	isk. nem j.	
Sántha János	Geizl Viktor	kőműv.	—	—	—	isk. nem j.	
Semrán Lipót	Weiser József	lakatos	ksz	158	—	elégt	
75 Szakács Pál	Maicz Károly	ruhafest.	—	—	—	km	
Számek József	Sonnenschein M.	asztalos	ksz	68	—	elégs	
Szeder József	Koch Ignatz	borbély	—	—	—	isk. nem j.	
Szorkó Ferencz	Weiser József	géplak.	ksz	36	—	elégs	
Sternát József	Sternát Fer.	csizmad.	ksz	152	—	elégt	
80 Szieger Tóbiás	Vetzer Kanatusz	asztalos	—	—	—	felsz.	
Szücs György	Boda József	czipész	ksz	150	—	elégt	
Szundra Ferencz	Hahn Sandor	szabó	—	—	—	isk. nem j.	
Szmodics György	Sindlberger Mih	kovacs	szab	38	—	elégs.	
Szremecz József	Bódis János	czipész	jó	6	—	jeles	
85 Szlávicsek Mihály	Bakos József	csizmad.	ksz	162	—	elégt	
Schiffer József	Huszár Antal	lakatos	szab	84	—	jó	
Skrilecz József	Vugrincics F.	szabó	—	—	—	felsz.	
Tausz Gyula	Rosenfeld S -né	czipész	—	—	—	isk. nem j.	
Tóth Lajos	Huszár Antal	lakatos	—	—	—	felsz.	
90 Tóth István	Saller Lajos	kőműv.	jó	32	—	jó	
Tóth Gyula	Huszár Antal	lakatos	—	—	—	felsz.	
Ungár Kálmán	Ditrich Mátyás	csizmad.	—	—	—	felsz.	

A tanuló neve és hitvallása	Gazdájának neve	Foglalkozása	Erk. viselet	Munkat. órák		Általános osztályzat	Megjegyzés
				összege	igazol		
95 Ungár Lajos Vadász István Vadász János Vargha Gábor Vargha Jenő	Temlin István	csizmad.	—	—	—	km	
	Geizl Viktor	kőmiv.	—	—	—	isk. nem j.	
	Saller Lajos	kőmiv.	szab	150	—	elégs	
	Tancsics József	asztalos	—	—	—	—	
	Hirsch Ede	géplak.	—	—	—	—	felsz.
100 Vernigg Béla Válintin Ferencz Vellák Lajos Veinovics József Vinczek Lőrincz Velecz Ede	Weiser József	géplak.	szab	—	—	elégs	felsz.
	Válintin Ferencz	csizmad.	—	—	—	—	
	Günser Sándor	asztalos	—	—	—	isk. nem j.	
	Weiser József	vasöntő	—	—	—	—	felsz.
	Vajdics József	nyomd.	—	—	—	km	
105 Velecz Ede Visznovics Mihály Vécsei Kálmán Zimitz Péter Záborszky János	Neufeld Salamon	czipész	—	—	—	isk. nem j.	
	Török Ferencz	czipész	szab	96	—	elégt	
	Turek József	csizmad.	—	—	—	isk. nem j.	
	Szabó József	lakatos	szab	52	—	elégs	
	Guttág József	könyvk.	—	—	—	—	felsz.

III. osztály.

A tanuló neve és hitvallása	Gazdájának neve	Foglalkozása	Erk. viselet	Munkat. órák		Általános osztályzat	Megjegyzés
				összege	igazol		
5 Amtmann Ferencz Fold Lajos Fuksics Ignác Goldfinger József Granatér Emil	Kohn Samu	lakatos	jó	28	6	jó	
	Kovács Imre	szabó	jó	—	—	—	
	Schelzinger A	borbély	jó	70	—	jó	
	Perkó Péter	szobaf.	szab	140	8	elégt	
	Kumpert Antal	szabó	jó	—	—	—	
Hoffmann A. izr. Horváth Ferencz Horváth Lajos Kiss János	Fischel Fülöp	betűszedő	szab	192	—	elégt	
	Tóth József	kocsigy.	jó	114	3	elégt	
	Szécsenyi István	lakatos	jó	100	—	—	
	Bakonyi György	csizmad.	jó	—	—	—	felsz.
	Klapper Gusztáv	Klapper János	szijgy.	szab	124	50	elégs.
10 Laczó József Laczó Vendel Lengyel István Macsek Lajos	Iszak János	csizmad.	jó	—	—	—	felsz.
	Iszak János	csizmad.	jó	40	24	jó	
	Tersztenyák B.	kőfar.	szab	—	—	km	
	Weiser János	géplak.	jó	—	—	—	felsz.
	Szántó János	kőmiv.	jó	—	—	—	felsz.
15 Pathy Ignác Pint Lajos Saller Imre Sörény Iván	Huszár Antal	lakatos	jó	42	—	jeles	
	Hahn Sándor	szabó	—	—	—	—	felsz.
	Huszár Antal	lakatos	k sz.	80	—	elégs	
	Huszár Antal	lakatos	k. sz	206	—	elégt	
	Schvanner Ferencz	Kneizel János	czipész	—	—	—	felsz.
20 Tibold János Veisz Richárd Weiler Miksa	Fiálovits L.	asztalos	—	—	—	—	felsz.
	Mezei Lajos	szabó	—	—	—	—	felsz.
	Lusztig József	szabó	jó	—	—	—	

IX.

A szakrajztanításra járt tanoncok névsora,
mesterségük, osztályuk és osztályzatuk kitüntetésével az 1896–97.
tanévben.

N e v e k	osz- tály- zat	N e v e k	osz- tály- zat
III. osztály.		Asztalosok :	
Lakatosok :		Heckenberger János	2
Sallér Imre	2	Meznarics István	2
Maneck Lajos	2	25 Sziger Tóbiás	3
Patthy Ignác	3	Cseplits István	—
Sörény Iván	—	Számek József	4
		Horváth Ferencz	2
Kőmunkások :		Kustán István	—
5 Lengyel István	1	30 Németh József (ács)	1
Mikó János	1	Varga Gábor	—
Pecsis János.	1	Csonkás Pál	2
		I. osztály.	
Asztalos :		Lakatosok :	
Tibold János.	2	Löffler György	2
		Völker Dániel	4
II. osztály.		35 Schifter Aladár	3
Lakatosok :		Kállai Gyula	4
Fleiner Móricz	3	Balázs János	3
10 Semran Lipót	—	Ross Ferencz	2
Junker Ferencz	3		
Zimicz Péter	1	Kőmunkások:	
Sável Béla	—	Tkalcsetz Gusztáv	—
Biczó József	2	40 Gáspár János	2
15 Berecz István	2		
Schiffer József	2	Asztalosok :	
Vernigg Béla.	4	Szmolek István	—
Kőmunkások :		Golstein Samu	3
Vadász István	—	Torma Pál	2
Vadász János	—	Csizmesia Ferencz	2
20 ifj. Horváth József	2	45 Kedmenecz György	3
idősb. Horváth József	—	Dreiszieger Samu	3
Meglics Felix.	2		

A tanoncz-munkakiállítás kimutatása.

A tanoncz neve	Tanoncz- ideje	Iparág	A tanítómester neve	Kiállítási tárgy	Bírálat
Ruprecht Ign.	3	vaseszterg.	Weiser Józs.	sató-csavar	jel
Junker Fer.	3	géplakatos	Weiser Józs.	vető kapa	jel
Semran Lipót	1 ¹ / ₃	géplak.	Weiser Józs.	körző	jel
Vernigg Béla	1	géplak.	Weiser Józs.	kézi satú	jel
5 Szorkó Fer.	3	géplak.	Weiser Józs.	körző	jó
Kein János	2	fényező	Weiser Józs.	virágasztal	jel
Simon József	1	géplak.	Weiser Józs.	vető kapa	jó
Verbovecz Ján.	1	géplak.	Weiser Józs.	kézi satu	jó
Veinovics Rezső	1	vaseszterg.	Weiser Józs.	vetőgép rész	jó
15 Boros György	2 ¹ / ₄	asztalos	Brántin Józs.	kis ágy	jó
Szmolek Istv.	2 ¹ / ₆	asztalos	Tancsics Ist.	gyermeksubl.	jel
Laczó Vendel	3 ¹ / ₂	csizmadia	Iszak János	férfi csizma	jel
Gärtner Árpád	3	borbély	Csillag Béla	hajfonat	jel
Németh Lajos	3	bádogos	Datler J.-né	vizes kanná	jel
15 Barbalics Pál	2	bádogos	Datler J.-né	zsiros vindő	jó
Barbalits Kár.	1	bádogos	Datler J.-né	kis vindő	elégs
Tóth József	2	czipész	Miltényi Sánd.	pár férfi czipő	jó
Kovács Lajos	6	bőrszabász	Miltényi Sánd.	pár gomhos fej. bőr	jó
Kovács Lajos	6	bőrszabász	Miltényi Sánd.	pár lack kis félcipő fej	jó
20 Pókecz György	3 ¹ / ₄	csizmadia	Nagy Károly	pár női csizm	jó
Fischer Samu	3	lakatos	Brüll Sánd.	tányérmelegit.	jó
Hajdu Ignác	2	lakatos	Brüll Sánd.	sütő ajtó ráma	jó
Horváth Fer.	2	asztalos	Torma Lajos	toalettükör	kit
Füles János	2 ¹ / ₂	csizmadia	Farkas Viktor	pár férfi csizm	jó
25 Káltner Kálm.	3	czipész	Steiner Fülöp	pár kis czipő	jó
Vukina Iván	3	csizmadia	Gyümöles I.	p. férfi csizm.	jel
Belső Pál	3	czipész	Viola Kálmán	pár kis czipő	elégs
Belső Pál	3	czipész	Viola Kálmán	pár felső cipő	jó
Guttman Ign.	4	asztalos	Philip Lipót	kis asztal	jel
30 Dömötör Józef	4	czipész	Keller Ign.	pár férfi cipő	jó
Puhán István	1	nyomdász	Singer Lipót	visit kártya	elégs
Pilipár Zsigm.	4 ¹ / ₂	csizmadia	Hilez Lajos	pár varrott ny. csizma	kit
Polák Ignác	2 ¹ / ₃	asztalos	Günzer Sánd.	zsámoly	jó
Domján Imre	4	csizmadia	Renn Istv.	pár férfi csizm	jel
35 Horlavics Ján	3	asztalos	Halasi Ádám	asztal	jel
Szremecz Józs.	3	czipész	Bódis Ján.	pár női cipő	jel
Meglics Felix	4	kőfaragó	Weisberger Zsigmond.	belgai márv. véssett	kit
Horváth Józs	3 ¹ / ₃	szabó	Kumpert Ant	kétsoru rokk	jel
Granatér Emil	3 ¹ / ₄	szabó	Kumpert Ant	nadrág	jel
Granatér Emil	3 ¹ / ₄	szabó	Kumpert Ant.	mellény	jel
40 Hrascseneecz Ján	2	csizmadia	Varga Imre	pár csizma	jel
Jancsetz Imre	1 ¹ / ₃	czipész	Pupp László	férfi czipő	jó
Klarics Mihály	2 ¹ / ₆	czipész	Pupp László	pár kis gyermek czipő	jó

XI.

Statistikai kimutatás

a növendékek kora, vallása, nemzetisége és születés-helye szerint.

Osztály	K o r s z e r i n t											Vallás szerint				Nemzetiség szerint				Születésük helye				
	12 éves	13 éves	14 éves	15 éves	16 éves	17 éves	18 éves	19 éves	20 éves	21 éves	összesen	róm. kath.	eváng.	ev. ref.	izraelita	összesen	magyar	német	horvát	cseh	összesen	zalamegyei	vidéki	összesen
Előkészítő kezdő és haladó osztály	—	6	2	16	11	25	11	7	5	2	85	84	1	—	—	85	67	—	18	—	85	67	18	85
A I. osztály	1	1	11	13	8	11	5	—	—	1	61	56	3	—	2	61	59	—	2	—	61	53	8	61
B I. osztály	—	3	9	29	27	14	15	8	4	1	110	96	—	4	10	110	88	1	18	3	110	86	24	110
II. osztály	—	1	7	17	27	24	15	9	6	1	107	97	2	2	6	107	98	—	9	—	107	82	25	107
III. osztály	—	—	2	2	5	2	6	3	2	1	23	19	—	1	3	23	22	—	1	—	23	18	5	23
Összesen	1	11	31	77	78	76	52	27	17	6	386	352	6	7	21	386	334	1	48	3	386	306	80	386

Ipari foglalkozásra nézve.

I p a r	El. kezdő és haladó	A) I.	B) I.	II.	III.	összesen
Asztalos	6	8	12	13	1	40 [✓]
Ács	—	—	2	1	—	3 [✓]
Bábsütő	2	1	1	1	1	6 [✓]
Bádogos	2	2	1	1	—	6 [✓]
5 Betüszedő	—	2	—	2	—	4 [✓]
Bognár	1	—	2	—	—	3 [✓]
Borbély	—	—	6	4	1	11 [✓]
Czipész	8	11	13	11	—	43 [✓]
Csizmadia	16	14	15	13	3	61 [✓]
10 Fazekas	1	—	—	2	1	4 [✓]
Hentes	—	—	2	1	—	3 [✓]
Kalapos	2	1	—	—	—	3 [✓]
Kazán kovács	—	4	1	1	—	6 [✓]
Kályhás	—	—	—	1	—	1 [✓]
15 Kárpitos	1	—	4	2	—	7 [✓]
Kefekötő	1	—	1	1	—	3 [✓]
Kéményseprő	—	—	1	—	—	1 [✓]
Kocsigyártó	2	—	—	1	1	4 [✓]
Kovács	1	4	2	2	1	10 [✓]
20 Kőfaragó	—	—	1	2	1	4 [✓]
Kőműves	29	6	12	10	1	58 [✓]
Könyvkötő	—	—	—	—	2	2 [✓]
Kötélgyártó	1	—	1	1	—	3 [✓]
Lakatos	4	6	8	15	5	38 [✓]
25 Mészáros	—	—	4	3	—	7 [✓]
Műsztergályos	—	—	—	1	—	1 [✓]
Nyomdász	—	1	—	5	—	6 [✓]
Órás	—	—	1	1	—	2 [✓]
Pék	—	—	1	—	—	1 [✓]
30 Rézműves	1	—	—	—	—	1 [✓]
Szabó	2	—	7	11	5	25 [✓]
Szobafestő	4	—	1	1	—	6 [✓]
Szijgyártó	1	1	1	—	—	3 [✓]
Vasesztergályos	—	2	2	2	1	7 [✓]
35 Vasöntő	—	1	1	1	—	3 [✓]
Összesen						386

A jövő tanévre vonatkozó értesítés.

Az 1897—98. iskolai évre a beiratások szeptember 1—10-ig bezárólag minden vasár- és ünnepnap d. e. 10—12-ig, d. u. 2—4 óráig a népiskola IV. osztályu tantermében eszközöltetnek.

Figyelmeztetnek a t. mesterek, hogy tanonczaikat a kitett határidő alatt beiratni el ne mulasszák, mert az e részben való késedelem az ipartörvény értelmében büntetést vonand maga után.

Az 1884. évi XVII. t. cz. idevonatkozólag a következőképen intézkedik. A mondott t. cz. 62. §. c) pontja így szól: »Az iparos köteles tanonczát a rendes iskolába való járásra, ott, a hol tanoncziskola van, a tanoncziskolába járásra szorítani.«

68. §. A tanszerződés ereje a kikötött próbaidő elteltével, ha pedig ez kikötve nincs, a tanoncz beállta után két hónappal veszi kezdetét. — A tanoncz szerződés kötelező, a ki ezt tenni elmulasztja, az ipartörvény 157. §-a szerinti elbánás alá esik.

A próbaidő a tanonczidőbe beszámítandó.

A 82. §. pedig ezt mondja: „A tanoncz mindaddig, míg tanonczideje az iparosnál tart, köteles ily iskolába járni; s végre:

A 157. §. a) pontja szerint: „20 frttól 200 frtig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő, a ki ezen törvénynek a segédszemélyzet iskolai oktatására vonatkozó kötelességét nem teljesíti“.

Továbbá, miután még mindig több iparostanoncz van, a kik kételkednek azon, hogy az ő iparukhoz törvényileg kötelező a rajz; azért ezen uraknak tudomásvétel végett itt közöljük újból a miniszteri rendeleteknek erre vonatkozó pontjait:

A rajztanítás alól felmenthetők azon iparostanonczok, kiknek az általuk tanult iparágban a rajzolásra nincs föltétlenül szükségük, ilyenek: a mészáros, hentes, szappanos, borbély, fodrász, fésűs, kefekötő, timár, kéményseprő, molnár, pék, kötélverő, ruhatisztító, bocskorkészítő, kávé és *korcsmáros tanonczok*.*) Szükséges azonban, hogy a rajztanulás alól felmentendő ezen tanonczok a rajztanításra megállapított órák alatt az iparostanoncziskolában az általános ismeretek tantárgyaiban gyakoroltassanak.

*) Az 1884. t. cz., ugy az 1893-iki miniszteri szabályrendelet is követeli, hogy ezek is iskolába járjanak!

A polgári vagy középiskolák négy osztályát sikerrel végzett iparos tanoncok, tekintettel nagyobb előképzettségükre, az iparostanoncziskolákban tanított általános ismeretek tantárgyainak tanulása alól a rajzitanítás kötelezettségének fenntartása mellett felmentendők. Az így felmentett tanoncok közül a rajzitanítás alól is felmenthetők azok, kik a fent elősorolt iparágakat tanulják, vagyis kiknek az általuk tanult iparágban a rajzolásra nincs feltétlenül szükségük.

Az iparos tanoncok közül azok, kiknek a tanszerződésben kikötött tanidejük még le nem járt, azonban a tanonciskola III. osztályát jó sikerrel bevégezték, a tanonciskola rendes látogatására, illetőleg a III. osztály számára kiszabott általános ismeretek tantárgyainak ismételtesére tovább nem kötelezhetők, mert e részben az iskolába járás célja elértvén, az illető jó sikerrel tanult tanoncokat ugyanazon elméleti anyagnak ismételtesére nem kell szoritani. Ellenben a rajzitanításnál az 1884. évi XVII. t. cz. 82. §-át szigoruan kell venni a rajzitanulásra kötelezett minden tanoncznál, mert a rajzolásban minden tanuló folytonosan nyerhet magasabb kiképeztetést és szükséges, hogy rajzolni tanuljon tanidejének egész tartama alatt.

A tanoncz tanonczideje lejártával évközben a tanultakból tartozik vizsgálatot tenni.

Az iparos-tanoncziskola igazgatósága.